

Było to 29 lipca 1944 r. Ten dzień był dla mnie okropny nigdy go nie zapomnę. Na wspomnienie o tym same try ptynały, był jakiś serce Tamie i stawa zamierają:

Oto opiszę od poczatku jak to się działo. Była to godzina 2 popołudnia. Kiedy sprawowany przy okazji odpoczywał po śniadaniu swobodnie. Wtem oderwał się z lasu strzał, jeden i drugi, później całe serie. Zastępenci ludzie nie wiedzieli co się dzieje i co robić. A tu bili ber-przeny. Kiedy gązie mogły pochować się przed gradem kul. Upchnęta może godzina czasu. Wtem ujrzałem jakieś uciekające niby wojsko. Byli ubrani w czapki barankowych kozackich, ubranach podartych, bosy i po wojkowemu ter. Uciekali przez naszą wieś zdrzani, pomordowani, a Niemcy tuż za nimi, obsypując ich strażami. Nieznane nam wojsko skręciło na lewo w las. A Niemcy nie zwalając na nich poszli dalej do końca naszej wioski, liczącej zaledwie 9 domków. Wracając, Niemcy zabierali wszystkich mężczyzn, konie, wozy. Kiedy był pewny, że jedzie na podwody. A gdy już wszystkich zabrali poprowadzili na koniec wsi. Konie i wozy im odebrali a mężczyzn zabrali wszystkich razem; rożkar im wydali: padnąć na twarz, we ryisko. Lekki tak pot godziny czasu, następnie sprawdzali dowody i spisali każdego na jedną listę. Umawiali się, co z nimi zrobić. Pamiętam to dobrze, miałam wtedy 9 lat. Biegłam za tatusiem z placem. Straty zawsze ratowały mnie. Machnął ręką i wydał rozkaz rozziegelania. Dostali Niemcy do leżących jenieców. Rozkazali im wstać, głębocie się plecami do Niemców. Ustawić ramiona przy ramieniu. Niemcy odrytali wyrók śmierci i znowu konali im się odwrócić twarzami do Niemców. Mężczyźni nie odurzili się, padli na kolana. Wyszły z głowami poniżej wiotac. Słowa ich brzmiały: Jesus Maria! O Matko

Boska! O Jezu! Zapek się bje nasza krew niewinna! Glosy ich bęły
i w jednej melodie jak gdyby jakiś śpiew. W tym brzęknęła jec
alwa. Zamarty kryzki, nastata grobowa cisza, a tylko niekiedy bę
stychały strzały pistoletu, lub karabina. Niemcy postali do sotysa,
następnej wsi, aby przystąpić ludzi do pogrzebowania ciał. Któż dali
nam wele dojść i oglądać naszych ukochanych. Chylili się stoni
ku zachodowi, gdy Niemcy adiżerowali naszymi koimi i wozami, cieszy
się z naszego niestrzenienia. Kiedyś wioski zbutaty, wydrążony redt
w strong mogity. Ubrzając się ujrzeliśmy straszny obraz zbrodn
Ujrzeliśmy blady kru i odcicia we krwi 14 głów poległych, poa
rywane czarzki, mózgi i śnieżyc, usypane mogity. W niej spoczyw
miej najukochaniszy tatus, wujek, stryjkowie, bracia stryjeczni i inni.
Nie porusili nam przewierć ciał na cmentarzu. Więc usypaliśmy dura
mogity; obsadziliśmy ^{jsz} kwiatami. W następnym roku postawiliśmy
na mogile duże krzyże. Przyitta jest do kraju tabliczka, a na
niej wypisane imiona, nazwiska i lata poległych. Po skończonych
lekcjach biegły na mogity podlewając wodą - związanego kwiaty, a
czarem i Trami.

Piotr Regina

Niemiecka Kl. IV

Sekty Powszechnej w Bytowie.